

17.01.02

3a (צליאה וגמיעה) → 4a (תנא דבי ר' ישמעאל)

1. ועבר לכם כל חלוץ את הדרך לפני ה' עד הורישו את איביו מפניו: במדבר פרק לב פסוק כא
 2. ונכבשה הארץ לפני ה' ואחר תשבו והייתם נקיים מה' ומישראל והיתה הארץ הזאת לכם לאחזה לפני ה': במדבר פרק לב פסוק כב
 3. ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: ויקרא פרק כא פסוק ג
 4. והתנחלתם אתם לבניכם אחרים לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לא תרדה בו בפרק: ויקרא פרק כה פסוק מו
 5. לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא: ויקרא פרק יט פסוק יז
 6. ויאמר ה' אל משה אמר אל הפהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו: ויקרא פרק כא פסוק א
 7. כי אם לשארו תקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: ויקרא פרק כא פסוק ב
 8. רק מערי העמים האלה אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה לא תחיה כל נשמה: דברים פרק כ פסוק טו
 9. וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו וממשפחתם אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחזה: ויקרא פרק כה פסוק מה
 10. כי ה' אלהיך מתחלף בקרב מחנך להצילך ולתת איביו לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך: דברים פרק כג פסוק טו
 11. אז יבקע פשח ארד וארכך מהרה תצמח והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאסף: ישעיהו פרק נח פסוק ח
 12. ילפתו ארחות דרכם יעלו בתהו ויאבדו: איוב פרק ו פסוק יח
 13. והי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה: בראשית פרק לט פסוק י
 14. ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: במדבר פרק ה פסוק יג
 15. כי יקח איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתת ונתן בגדה ושלחה מביתו: דברים פרק כד פסוק א
 16. לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת בכל חטא אשר יחטא על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר: דברים פרק יט פסוק טו
 17. כי בנד אשה זונה עד פנה להם ואשת איש נפש יקרה תצוד: משלי פרק ו פסוק כז

I Challenge to normative sequence of קינוי first

- a Text: states (פסוק יד) ועבר (and he declares a קינוי) after יב-ג פסוקים which describe וטומאה
- b Answer: ועבר is understood as past perfect
- c Challenge: v. 1 also uses עבר (regarding the role of בני בני in the upcoming war) – and that's future
- d Answer: contextually (v. 2) indication of future; in our case, if she's already טומאה, what's the purpose of קינוי

II ישמעאל ר"ע ור' regarding the obligation/permission of קינוי

- a Introductory note: a person only declares קינוי if he's seized with "spirit" – could be רוח טומאה or רוח טהרה
 - i Conclusion: must be רוח טהרה, since ר"ע maintains that he must declare and ישמעאל ר' says he may
 - ii Tangent: this dispute is one of 3 parallel disputes they have:
 - 1 ר' ישמעאל; ר"ע זקינא את אשתו – obligation; ר"ע זקינא את אשתו
 - (a) Arguments: קינוי is there to trump v. 5 (the prohibition of hating another)
 - (i) ד"ע it says קינוי twice – once to trump, the other to obligate
 - (ii) ד"ע that's parallel construction
 - 2 ר' ישמעאל; ר"ע לה יטמא (a defiling himself for his sister's burial)
 - (a) arguments: since a כהן is prohibited from טומאה, (v. 6) the verse comes to permit
 - (i) ד"ע from v. 7 we know that he may defile for blood-kin – יטמא must generate an obligation
 - (ii) ד"ע יטמא לה teaches that he only defiles himself for her when complete, not her limbs
 - (iii) ד"ע that's inferred from לה – יטמא is extra to generate obligation
 - (iv) ד"ע יטמא לה once it says לה, the verse must conclude with יטמא for syntax
 - 3 ר' ישמעאל; ר"ע לעולם בהם תעבדו (keeping כנענים כנענים in the estate)
 - (a) Arguments: since we're not allowed to let any of the 7 nations live (v. 8), the verse comes to permit if the mother is כנענית and the father is not (as per v. 9)
 - (i) ד"ע teaches that you may keep them alive; לעולם בהם תעבדו generates an obligation
 - (ii) ד"ע יטמא לה is to exclude other Jews (whom, if you own, you may not work hard)
 - (iii) ד"ע that's inferred from end of v. 4
 - (iv) ד"ע יטמא לה – parallel construction – באחיכם/בהם

III אגרות tangential:

- a destructive nature of anger ונות (specifically a woman's)
- b impact of sin on שכניה בני (resolution of v. 10's internal contradiction)
- c attachment of מצוות and עבירות to a person in this – and the next – world (vv. 11-13)

IV analysis of standards of testimony for each stage

- a קינוי וסתירה – need 2
- b טומאה – only 1 as per בה (v. 14)
 - i general עדות of עריות – need 2, as per vv. (vv. 15-16)
- c Testimony of טומאה must be enough for הרצאה and גמר ביאה (various תנאים provide their estimations of time-עוור)
 - i Conflicting ברייתות (where same תנאים are listed but amounts are associated with other תנאים) - resolved
 - ii One of them – enough to remove a loaf of bread from a basket – allusion in v. 17